

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1966-1967

5 APRIL 1967

WETSONTWERP

tot wijziging van het koninklijk besluit n° 185 d.d.
9 juli 1935 op de bankcontrole en het uitgifte-
regime voor titels en effecten.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER POSSON.

DAMES EN HEREN,

In afwijking van het voor de banken algemeen geldende verbod om vennootsaandelen, participaties of obligaties van vennootschappen onder zich te houden, bepaalt het tweede lid van artikel 14 van het koninklijk besluit n° 185 van 9 juli 1935 dat de banken gedurende zes maanden alle Belgische of buitenlandse aandelen en obligaties met de publieke uitgifte waarvan zij zijn belast, onder zich mogen houden.

Het wetsontwerp strekt ertoe deze afwijking uit te breiden en de banken te machtigen om :

1. zonder tijdsbeperking eigenaar te zijn van obligaties van vennootschappen;

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Merlot.

A. — Leden : de heren Dequae, Kiebooms, Lavens, Meyers, Michel, Parisis, Posson, Saintraint, Scheyven. — de heren Boeykens, Cools (André), Detiège, Harmegnies, Merlot, Nyffels, Simonet, Terwagne. — de heren Ciselet, Corbeau, Delruelle, Evrard, Waltniel. — de heer Van der Elst.

B. — Plaatsvervangers : de heren Cooreman, De Gryse, Dupont, Goeman, Peeters. — de heren Boutet, Paque (Simon), Vandenhove, Vanthilt. — de heren Hubaux, Pede, Van Lidth de Jeude. — de heer Babylon.

Zie :

307 (1966-1967) :

— N° 1 : Ontwerp door de Senaat overgezonden.

Chambre des Représentants

SESSION 1966-1967

5 AVRIL 1967

PROJET DE LOI

modifiant l'arrêté royal n° 185 du 9 juillet 1935
sur le contrôle des banques et le régime des émis-
sions de titres et valeurs.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)

PAR M. POSSON.

MESDAMES, MESSIEURS,

Dérôgeant à l'interdiction générale faite aux banques de détenir des parts d'associés, des participations ou des obligations de société, l'article 14, alinéa 2, de l'arrêté royal n° 185 du 9 juillet 1935 dispose que les banques peuvent posséder pendant six mois toutes actions et obligations belges ou étrangères de l'offre publique desquelles elles sont chargées.

Le projet de loi tend à élargir cette dérogation en permettant aux banques :

1. de posséder des obligations de société sans limitation dans le temps;

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Merlot.

A. — Membres : MM. Dequae, Kiebooms, Lavens, Meyers, Michel, Parisis, Posson, Saintraint, Scheyven. — MM. Boeykens, Cools (André), Detiège, Harmegnies, Merlot, Nyffels, Simonet, Terwagne. — MM. Ciselet, Corbeau, Delruelle, Evrard, Waltniel. — M. Van der Elst.

B. — Suppléants : MM. Cooreman, De Gryse, Dupont, Goeman, Peeters. — MM. Boutet, Paque (Simon), Vandenhove, Vanthilt. — MM. Hubaux, Pede, Van Lidth de Jeude. — M. Babylon.

Voir :

307 (1966-1967) :

— N° 1 : Projet transmis par le Sénat.

2. vennootsaandelen of participaties in een handelsvennootschap, in een vennootschap in handelsvorm of in een vereniging bij wijze van deelneming onder zich te houden :

- a) wanneer die aandelen in deelneming verworven (en niet alleen onderschreven) zijn;
- b) met het doel ze te koop aan te bieden;
- c) en wel gedurende één jaar, in plaats van zes maanden zoals thans is bepaald; de Bankcommissie kan twee verlengingen toestaan.

* * *

De Minister van Financiën leidt de bespreking in en verklaart dat het wetsontwerp hoofdzakelijk tot doel heeft de financiering van de investeringen te vergemakkelijken en te bevorderen door het statuut gedeeltelijk te versoepelen en meer te doen overeenstemmen met dat van de depositobanken in de meeste Europese landen.

De bekommernissen van de Regering inzake de financiering van de investeringen werden uitvoerig gecommentarieerd tijdens de verschillende parlementaire besprekingen over het wetsontwerp 356, betreffende de bijzondere machten. Het uitstekende verslag, namens de Senaatscommissie voor de Financiën uitgebracht door de heer Ansiaux (Stuk 18 — Zitting 1966-1967), geeft de historie van de bankreglementering inzake de belegging en het onder zich houden van effecten.

Sedert verscheidene jaren werden sommige amendementen voorgesteld en bestudeerd.

* * *

Algemene bespreking.

Alhoewel de overwogen maatregelen vrij beperkt schijnen te zijn, hebben sommige leden er uitvoerige beschouwingen aan gewijd en uiting gegeven aan de vrees die de versoepeling inzake het toezicht op de banken en op hun beleggingen hun inboezemt.

Een lid levert kritiek op de geest van het ontwerp en is van mening dat de voorgestelde maatregelen blijk geven van weinig voorzichtigheid en opnieuw zouden moeten onderzocht worden, te meer daar de zaak werkelijk niet dringend is. Hij is bezorgd over de oplossing die zal gegeven worden aan het vraagstuk van de activiteiten van de N. M. K. N., vooral wat betreft de toekenning van kredieten op korte termijn.

Onder de vorige regeringen bestond er een uitgesproken neiging om sommige beperkende bepalingen inzake de bankwetgeving te versoepelen. Deze tendens kreeg een concrete vorm in het regeringsakkoord van 1965: de toenmalige regeringspartijen waren het eens over een verlenging van de termijn tijdens welke de banken de door hen uitgegeven effecten onder zich houden. Nochtans — en dit zij onderstreept — gaat het ontwerp verder dan het toen gesloten akkoord doordat het de Bankcommissie immers de bevoegdheid geeft de termijn voor het onder zich houden te verlengen.

Dientengevolge vreest het lid dat, als men de banken in de gelegenheid stelt langs die weg aan participaties te geraken, wel eens terug zou kunnen keren tot een toestand zoals men vlak na de eerste wereldoorlog heeft gekend.

Door de actiemiddelen van de N. M. K. N. op het gebied van de korte-termijnverrichtingen te versterken, loopt men bovendien het gevaar de specialisatie van de financiële instellingen — waarvan iedereen pleegt te zeggen dat zij wenselijk is — ernstig in het gedrang te brengen; het gemengde karakter zou nadelig zijn.

Anderdeels vreest hij de gevolgen van de autonomie van het bankwezen. Hij is gekant tegen het voornemen van de

2. de détenir des parts d'associés ou des participations dans une société commerciale ou à forme commerciale ou dans une association en participation :

- a) lorsque ces parts en participation ont été acquises (et non pas seulement souscrites);
- b) en vue de procéder à leur offre en vente;
- c) et ce pendant un délai d'un an, au lieu des six mois actuellement prévus; deux prorogations peuvent être accordées par la Commission bancaire.

* * *

Le Ministre des Finances introduit le débat en déclarant que le projet de loi qui est soumis a essentiellement pour but de faciliter et de promouvoir le financement des investissements, par un assouplissement partiel du statut, en rapprochant celui-ci de celui des banques de dépôt, dans la plupart des pays européens.

Les préoccupations du Gouvernement en matière de financement des investissements ont été abondamment commentées dans les diverses discussions parlementaires concernant le projet 356 de pouvoirs spéciaux. L'excellent rapport rédigé par le Sénateur Ansiaux au nom de la Commission des Finances du Sénat (doc. 18, session 1966-1967) fait l'historique de la réglementation bancaire en matière de placement en valeurs mobilières et de détention de celles-ci.

Depuis plusieurs années, certains amendements ont été suggérés et étudiés.

* * *

Discussion générale.

Quoique les mesures envisagées paraissent assez limitées, certains membres sont longuement intervenus et ont exprimé les craintes qu'un assouplissement en matière de contrôle des banques et des placements de celles-ci leur inspire.

C'est ainsi qu'un membre critique l'esprit du projet et estime que les mesures proposées manquent de prudence et devraient être réexaminées, d'autant plus qu'il n'y a vraiment pas urgence. Il se dit préoccupé par la solution qui sera donnée au problème des activités de la S. N. C. I., spécialement en ce qui concerne l'octroi de crédits à court terme.

Sous les gouvernements précédents, une tendance très nette s'était manifestée en vue de relâcher certaines dispositions restrictives de la législation bancaire. Cette tendance s'est concrétisée dans l'accord gouvernemental de 1965, les partis de la majorité de l'époque ayant marqué leur accord pour allonger le délai de détention par les banques des titres qu'elles ont émis. Toutefois — et il convient de le souligner — le projet ne se limite pas à l'accord conclu naguère. Il le dépasse en effet quand il donne à la Commission bancaire la faculté de prolonger le délai de détention.

Dans ces conditions, ce membre craint qu'en donnant aux banques la possibilité de s'engager par ce biais dans la voie de la détention de participations, on risque d'en revenir à une situation semblable à celle existant au lendemain de la première guerre mondiale.

En renforçant les moyens d'action de la S. N. C. I. dans le court terme, on risque en outre d'entraver sérieusement la spécialisation des institutions financières au sujet de laquelle tout le monde se plaît à dire qu'elle est souhaitable; l'hybridation serait un mal.

D'autre part, il craint les effets de l'autonomie de la fonction bancaire. Il se déclare opposé aux intentions' du gou-

Regering op het gebied van de vaste overname. Wat heeft de Regering ertoe aangezet om de voor de banken openstaande mogelijkheid tot het houden van obligaties van vennootschappen, van elke beperking te ontdoen?

Hij constateert en betreurt tevens dat geen enkele instelling uit de particuliere sector op deugdelijke wijze de aan een « investment bank » toegewezen rol vervult; hij is ervan overtuigd dat de banken in staat zijn in die tekortkoming te voorzien. De Regering zal er nochtans nooit in slagen afdoende resultaten te behalen, indien zij vasthoudt aan de thans door haar overwogen maatregelen.

Bij een wijziging van het statuut van de N. M. K. N. bestaat er een groot gevaar dat deze in een depositobank wordt omgevormd, ondanks de aanwezigheid van de regeringscommissarissen; ook zou men daarna een kredietkartel kunnen vormen, waarbij de banken en de N. M. K. N. zouden kunnen overeenkomen om de cliënteel te delen. Ten slotte zou de uitbreiding van de voor de banken toegestane verrichtingen met zich kunnen brengen dat opnieuw een gemengde bank in het leven wordt geroepen. De Bankcommissie is niet in staat om dat gevaar te bedwingen. Bovendien mag zonder overdrijving worden gezegd dat de verlenging van de duur van het bezit van waarden gebonden is aan het probleem van de bankautonomie, dat geen institutionele oplossing heeft gekregen.

Een nieuw onderzoek van die kwestie door de Commissie De Voghel zou verscheidene maanden in beslag nemen. Een eventueel uitstel van de stemming over het ontwerp om die reden is dan ook moeilijk te verantwoorden. Daarentegen is er geen enkel bezwaar om die stemming uit te stellen totdat de Commissie kennis zal hebben genomen van de wijzigingen welke de Regering in het statuut van de N. M. K. N. wil aanbrengen. Dat uitstel zal de definitieve stemming over het ontwerp geenszins vertragen, aangezien dit niet vóór de paasvakantie in openbare vergadering zal kunnen worden behandeld. Na het paasreces zal de Regering vermoedelijk positie gekozen hebben inzake de wijzigingen welke in het statuut van de N. M. K. N. moeten worden aangebracht. Bovendien heeft de Regering zelf er belang bij de positie van de N. M. K. N. niet te verzwakken, omdat men slechts op die maatschappij kan rekenen om de regionale investeringen tot stand te brengen.

Een ander lid spreekt de vrees uit dat de uitbreiding welke sommige financiële verrichtingen kunnen nemen, ongezonde manoeuvres zullen bevorderen en bijgevolg meent hij dat men vooral moet vermijden dat personen die deel uitmaken van de beheersorganen, hun inlichtingen gebruiken voor weinig oorbare doeleinden. Met name denkt hij aan bepaalde syndikaten welke zijn opgericht met het oog op de plaatsing van aandelen. Hij vraagt zich af of de bestuursleden en beheerders van vennootschappen deel mogen uitmaken van syndikaten welke zijn opgericht om te voorzien in de belegging van aandelen. Een uitbreiding van de thans vastgestelde termijnen ware nadelig, zelfs indien de controle van de Bankcommissie doelmatig is. Ook moet men voorkomen dat de bankactiva te veel waarden bevatten welke voor aanzienlijke waardeverminderingen vatbaar zijn. Tevens meent hij dat een verruiming van de werkzaamheden van de N. M. K. N. niet wenselijk is en dat, uitgaande van het beginsel dat tussen de particuliere en de openbare instellingen een gezonde mededingingsgeest tot de mogelijkheden behoort, de Regering zich daarentegen moet hoeden voor elk initiatief dat een meedogenloze strijd tussen de N. M. K. N. en de banken zou kunnen veroorzaken.

Het is de vraag of het in die omstandigheden niet beter ware de termijn voor het houden van aandelen tot 6 maanden te beperken en daarbij de Bankcommissie te machtigen die termijn te verlengen. Ten slotte vraagt hij nadere bijzonderheden betreffende de wijzigingen welke in het statuut van de N. M. K. N. moeten worden aangebracht.

vernement en ce qui concerne la prise-ferme. De plus, il s'interroge sur les raisons qui ont amené le gouvernement à affranchir de toute limite la faculté ouverte aux banques de détenir des obligations de sociétés.

Constatant et regrettant à la fois que dans le secteur privé aucun organisme ne remplit valablement le rôle imparti à une « investment bank », ce membre s'est déclaré convaincu que les banques sont à même de remédier à cette carence. Toutefois, le gouvernement ne parviendra jamais à obtenir des résultats valables s'il s'en tient aux mesures qu'il envisage aujourd'hui.

En modifiant le statut de la S. N. C. I. le risque est grand que celle-ci se transforme en banque de dépôts et ce, malgré la présence des commissaires du Gouvernement. Il se pourrait également que se constitue ensuite un cartel du crédit, les banques et la S. N. C. I., passant accord pour se partager la clientèle. Enfin, en élargissant les opérations permises aux banques, on court le risque de voir se former à nouveau la banque mixte. La Commission bancaire n'est pas en mesure de contenir ce danger. Au surplus, il n'est pas exagéré de dire que la prolongation de la durée de détention de valeurs est liée au problème de « l'autonomie bancaire » qui n'a pas été résolu institutionnellement.

Une nouvelle étude de cette question par la Commission De Voghel prendrait plusieurs mois. Un ajournement éventuel du vote du projet pour cette raison est dès lors difficile. Par contre, rien n'empêche d'ajourner ce vote jusqu'au moment où la Commission aura pris connaissance des modifications que le gouvernement compte apporter au statut de la S. N. C. I. Cet ajournement ne retardera en rien le vote définitif du projet puisque celui-ci ne pourra être discuté en séance publique avant les vacances de Pâques. Or, après les vacances de Pâques, le gouvernement aura probablement pris position sur les modifications à apporter au statut de la S. N. C. I. D'ailleurs, il est de l'intérêt même du Gouvernement de ne pas déforcer la S. N. C. I., puisque c'est sur cette société seule que l'on peut compter pour réaliser les investissements régionaux.

Un autre membre craint que par le développement de certaines opérations financières, des manœuvres malsaines ne soient favorisées et il estime qu'il convient notamment d'éviter que des personnes faisant partie des organes de gestion n'utilisent les renseignements dont ils disposent à des fins peu avouables. Il pense notamment à certains syndicats constitués en vue de placement d'actions. Il demande si les dirigeants et administrateurs de sociétés sont autorisés à faire partie des syndicats constitués en vue d'assurer le placement d'actions. Une augmentation des délais actuellement prévus serait néfaste, même si le contrôle de la Commission bancaire est effectif. Il faut aussi éviter que les actifs des banques contiennent trop de valeurs sujettes à des dépréciations importantes. Il estime également qu'une extension des activités de la S. N. C. I. n'est pas souhaitable et que si une compétition saine entre les organismes privés et publics se conçoit aisément, le Gouvernement, par contre, doit se garder de toute initiative qui risque d'engendrer une lutte sans merci entre la S. N. C. I. et les banques.

Ce membre se demande si, dans ces conditions, il ne serait pas préférable de maintenir à six mois le délai pour la détention d'actions en réservant à la Commission bancaire la faculté de le prolonger. Il demande en outre des précisions sur les modifications du statut de la S. N. C. I.

Een derde lid oordeelt dat de beperkingen inzake het bezit van industrieobligaties waarvan in de Memorie van toelichting sprake is, in de tekst van het ontwerp zouden moeten worden opgenomen.

Hij is sceptisch gestemd tegenover de voorgestelde maatregelen en hij kan de Regering niet volgen op de weg die zij wil inslaan. Dienaangaande stelt hij de volgende vragen :

— heeft de afschaffing van de bankcoëfficiënten geen verhoging van de rentevoeten teweeggebracht ?

— bestaat er geen gevaar dat de door de Regering overwogen nieuwe maatregelen de medewerking van de banken zullen doen verslappen wanneer deze op een staatslening zullen moeten inschrijven ?

— zou het niet wenselijk zijn de stemming over het ontwerp uit te stellen zodat de Commissie vooraf kennis kan nemen van het nieuwe advies dat de Commissie De Voghel over het probleem van de autonomie van de banken zou uitbrengen ?

Een vierde lid verzet zich tegen de wijziging van de reglementering van 1935, die door de toenmalige omstandigheden was ingegeven en een herhaling van een zo betreurenswaardige toestand heeft voorkomen. De Regering wil verder gaan dan wat de Commissie De Voghel aanbeveelt en bovendien acht zij het niet nuttig de globale voorstellen van die commissie af te wachten. Hij is van mening dat het bankkrediet op lange termijn verder dient te worden beperkt en dat het gevaarlijk zou zijn in dezen een minder strenge regeling in te voeren. De Regering mag geen risico nemen in een zo belangrijke aangelegenheid en zou vooraf een einde moeten maken aan de gemeenschap van belangen tussen de banken en de holdings.

Een vijfde lid meent dat, hoewel er in België geen schaarste aan spaargelden is, toch moet worden geconstateerd dat de spaargelden niet voldoende naar de investeringen ter bevordering van de economische expansie worden georiënteerd. Thans is die expansie immers bijna uitsluitend aangewezen op zelffinanciering, aangevuld met de kredieten welke hoofdzakelijk door de parastatale instellingen toegekend worden. Het is duidelijk dat men niet mag terugkeren naar de toestand die aanleiding gaf tot de maatregelen van 1935, maar men dient de moed te hebben betrouwbare financiële instellingen in staat te stellen zich voor de financiering van de industriële investeringen te interesseren door sommige waarborgen te verlenen. Het initiatief van de Regering lijkt hem oordeelkundig en redelijk te zijn.

Antwoord van de Minister van Financiën.

De Minister van Financiën heeft aandachtig geluisterd naar de interessante betogen van de onderscheidene leden en hij verheugt zich over het opbouwende karakter van hun opmerkingen. De Regering meent dat men haar niet kan verwijten onvoorzichtig op te treden. Zij is van oordeel dat in de huidige omstandigheden meer dan ooit een beleid van mobilisatie van de spaargelden dient gevoerd te worden, waarbij het spaarwezen wordt beschermd met de deugdelijk gebleken bestaande middelen. Zulks hoeft de Regering niet te beletten die middelen aan te passen, te meer daar die aanpassingen zorgvuldig bestudeerd zijn met inachtneming van de algemene principes van het bestaande controlesysteem en in nauwe samenwerking met het controleorgaan.

De Minister verklaart formeel dat het ontwerp geenszins het verbod inzake de gemengde bank ongedaan wil maken. Evenmin als vroeger zullen de depositobanken zich mogen wagen op het terrein van de « zakenbankverrichtingen ».

Un troisième membre estime que les restrictions en matière de possession d'obligations industrielles qui sont suggérées dans l'exposé des motifs devraient figurer dans le texte du projet.

Il se dit sceptique au sujet des mesures proposées et ne peut suivre le gouvernement dans la voie où il veut s'engager et pose les questions suivantes :

— la suppression des coefficients bancaires n'a-t-elle pas provoqué une hausse des taux d'intérêts ?

— les nouvelles mesures envisagées par le Gouvernement ne risquent-elles pas d'atténuer la collaboration des banques quand elles sont appelées à souscrire aux emprunts d'État ?

— ne serait-il pas souhaitable d'ajourner le vote du projet afin de permettre à la Commission de prendre connaissance préalablement du nouvel avis que la Commission De Voghel émettrait sur le problème de l'autonomie bancaire ?

Un quatrième membre est adversaire d'une modification de la réglementation de 1935 qui avait été dictée par les circonstances du moment et qui a empêché le renouvellement d'une situation aussi déplorable. Le Gouvernement veut aller plus loin que les recommandations de la Commission De Voghel et, de plus, ne croit pas utile d'attendre les propositions globales de celle-ci. Il estime que le crédit bancaire à long terme doit être limité par continuation et qu'il serait dangereux de s'engager dans la voie d'un relâchement en la matière. Le Gouvernement ne peut pas accepter de risques dans un domaine aussi important et devrait préalablement mettre fin à la communauté d'intérêts entre les banques et les holdings.

Un cinquième membre estime que s'il n'y a pas en Belgique de pénurie de l'épargne, il faut néanmoins constater que l'épargne est canalisée insuffisamment vers l'investissement tendant à favoriser l'expansion économique. En effet, actuellement celle-ci dépend presque exclusivement de l'autofinancement complété de crédits accordés principalement par des organismes paraétatiques. Il est évident qu'il ne faut pas en revenir à la situation qui a donné lieu aux mesures de 1935, mais il faut avoir le courage de permettre à des organismes financiers dignes de confiance de s'intéresser au financement des investissements industriels, en prévoyant certaines garanties. L'initiative du Gouvernement lui paraît judicieuse et raisonnable.

Réponse du Ministre des Finances.

Le Ministre des Finances a écouté avec attention les interventions des divers membres et se réjouit du caractère constructif de leurs observations. Le Gouvernement estime ne pas mériter le reproche d'agir avec imprudence. Selon lui les circonstances actuelles commandaient plus que jamais une politique de mobilisation de l'épargne tout en protégeant celle-ci par les moyens existants et qui ont fait leurs preuves. Cela ne doit pas l'empêcher d'y apporter des aménagements, d'autant plus que ces aménagements ont été soigneusement étudiés dans le respect des principes généraux du régime de contrôle actuel et en liaison étroite avec l'organe chargé de ce contrôle.

Le Ministre déclare d'une façon formelle que le but poursuivi par le projet ne consiste nullement à revenir sur l'interdiction de la banque mixte. Tout comme par le passé, les banques de dépôt ne pourront accomplir des activités

Het principe volgens hetwelk de bank de voor belegging in haar bezit gestelde effecten snel moet beleggen, wordt gehandhaafd.

Wanneer zich echter moeilijkheden voordoen op de markt moet de bank de tegeldemaking van de waarden kunnen verdragen. Deze bedoeling van het ontwerp blijkt uit de bepaling die de termijn voor het aanhouden van aandelen op één jaar stelt met machtiging van de Bankcommissie kan die termijn echter tweemaal telkens voor hoogstens één jaar verlengd worden. Wanneer de Bankcommissie van het haar verleende recht gebruik maakt, zal zij ongetwijfeld bedachtzaam te werk gaan, zoals zij gewoon is.

Anderzijds mag het risico van de kredieten op lange termijn niet overdreven worden. De banken zullen immers maar tot zulke verrichtingen overgaan als zij zeker zijn op zakelijke of persoonlijke waarborgen en in sommige gevallen zelfs op staatswaarborgen te kunnen rekenen.

Wat betreft de aan de banken geboden mogelijkheid om vennootschapsobligaties onder zich te houden, verwijst de Minister naar blz. 3 van het Stuk n° 289 van de Senaat, waarin duidelijk wordt uiteengezet dat de banken zich ter zake zullen moeten laten leiden door de principes van algemene voorzichtigheid en proportionaliteit; het onder zich houden van industrieobligaties is slechts een bijzondere rechtsvorm van kredietverlening of half lange en lange termijn. Mochten de banken zich echter niet voegen naar de aanbevelingen van de Bankcommissie ter zake, dan zou de Regering niet aarzelen aan het Parlement voor te stellen aan bedoelde commissie nieuwe en passende reglementaire bevoegdheden te verlenen.

Er zij ten slotte op gewezen dat de N. M. K. N., om haar geldmiddelen te vergroten, een ruimere cliënteel tracht te bereiken; zij vraagt alleen om tot op zekere hoogte kredieten op korte termijn te mogen toestaan. Zij wil de banken niet stelselmatig concurrentie aandoen, want zulks zou de prijs van het krediet wellicht ongunstig kunnen beïnvloeden. Hoe dan ook, aan het probleem van de begrenzing binnen redelijke perken van eventueel verruimde bevoegdheden ter zake wordt thans een studie gewijd.

De Minister legt bovendien de nadruk op de volgende punten :

— de nieuwe bepalingen betreffende de duur van het bezit van aandelen door de banken zijn het gevolg van een keuze die noodzakelijkerwijs willekeurig is wanneer het om de vaststelling van een termijn gaat;

— het principe zelf van de vaste overname is weliswaar gezond, maar de samenstelling van de met het oog op het beleggen van aandelen opgerichte syndicaten kan soms aanleiding geven tot kritiek. Daarom heeft de Bankcommissie ter zake een aantal aanbevelingen gedaan;

— de Regering zal het statuut van de N. M. K. N. wijzigen, maar er zich wel voor wachten initiatieven te nemen die een chaotische aangroei van de exploitatiepunten met zich zouden kunnen brengen;

— niets belet de N. M. K. N. thans kredieten op korte termijn te verlenen. De wet heeft haar immers toegestaan die activiteit « in bijkomende orde » uit te oefenen. De controle van de regeringscommissarissen zal daarom niet tevergeefs zijn, voor zover deze laatste weten dat zij door de bevoegde Minister gesteund worden. Er bestaat trouwens geen juridisch verband tussen het onderhavige ontwerp en de voorgenomen hervorming van het statuut van de N. M. K. N. De Minister van Financiën zal de Commissie voor de Financiën op de hoogte houden van de wijzigingen die in dit statuut zouden worden aangebracht.

— het probleem van de zelfstandigheid der banken is gedeeltelijk opgelost door het sluiten van een « gentlemen's

relevante de la « banque d'affaires ». Le principe en vertu duquel les titres, dont la banque devient propriétaire en vue de leur placement, doivent être placés rapidement, est maintenu.

Toutefois en cas de difficulté de marché il doit être loisible à la banque de différer la réalisation des valeurs. Tel est le but du projet qui fixe le délai de détention d'actions à un an, ce délai pouvant, moyennant l'autorisation de la Commission bancaire, faire l'objet de deux prorogations d'un an maximum chacune. Nul doute que la Commission bancaire, en faisant usage de la faculté qui lui est donnée, fera preuve de sa vigilance habituelle.

Quant à l'octroi de crédits à long terme, le risque qu'il comporte ne doit pas être exagéré. En effet, les banques ne s'engageront dans de telles opérations qu'en étant assurées de sûretés qui peuvent être réelles ou personnelles ou dans certains cas même d'une garantie de l'Etat.

En ce qui concerne la faculté ouverte aux banques de détenir des obligations de sociétés, le Ministre a renvoyé à la page 3 du doc. du Sénat n° 289, où il est clairement indiqué que les principes de prudence générale et de proportionnalité raisonnable devront guider les banques; la détention d'obligations industrielles ne constitue qu'une forme juridique particulière de crédit à moyen et à long terme. Si, en cette matière, les banques ne se conformaient pas aux recommandations de la Commission bancaire, le Gouvernement n'hésiterait pas à proposer au Parlement de doter celle-ci de nouveaux pouvoirs réglementaires appropriés.

Enfin, il y a lieu de signaler que la S. N. C. I. cherchant à atteindre une clientèle plus grande pour accroître ses ressources en capitaux, demande uniquement l'autorisation de procéder dans une certaine mesure à l'octroi de crédits à court terme. Son but n'est pas d'entrer en compétition systématique avec les institutions bancaires, ce qui aurait peut-être des effets peu souhaitables sur le coût du crédit. Quoi qu'il en soit, la méthode envisagée pour contenir cette extension éventuelle de compétence dans des limites raisonnables, fait actuellement l'objet d'une étude.

D'autre part, le Ministre insiste sur les points suivants :

— les dispositions nouvelles relatives à la durée de détention d'actions par les banques ont été établies sur base d'un choix, nécessairement arbitraire quand il s'agit d'un délai;

— si le principe même de la prise-ferme est sain, par contre, la composition des syndicats constitués en vue du placement d'actions peut parfois prêter à critique. C'est pourquoi, la Commission bancaire a fait un certain nombre de recommandations dans ce domaine;

— en modifiant le statut de la S. N. C. I., le Gouvernement se gardera de toute initiative qui risquerait d'engendrer une multiplication désordonnée des points d'exploitation;

— rien n'empêche actuellement la S. N. C. I. d'accorder des crédits à court terme. La loi, en effet, lui a donné l'autorisation de le faire « à titre subsidiaire ». Le contrôle qui se fait par l'entremise des commissaires du Gouvernement ne sera pas vain pour autant que ces derniers se sachent soutenus par le Ministre compétent. L'actuel projet n'est d'ailleurs pas lié juridiquement à la réforme envisagée du statut de la S. N. C. I. Le Ministre des Finances ne manquera pas d'informer la Commission des Finances des modifications qui pourraient être apportées à ce statut.

— quant au problème de l'autonomie bancaire, celui-ci a reçu une solution partielle grâce à la conclusion d'un « gen-

agreement » tussen de Bankcommissie en de financiële vennootschappen die de belangrijkste aandeelhouders zijn van twee grote depositobanken (de bijzonderheden van dat akkoord zijn in de jaarverslagen van de Commissie omschreven). Nochtans zou aan de Commissie De Voghel kunnen gevraagd worden dit punt grondiger te bestuderen;

— in de huidige omstandigheden lijkt het niet geraden om de stemming over het ontwerp te verdagen, daar het een belangrijke rol in de financiering van de economische expansie kan vervullen;

— de Minister antwoordt ook nog op de vraag van een lid betreffende de opportuniteit van de wijziging van de bankcoëfficiënten in 1964; bedoelde hervorming, welke voor de Rijksthesaurie zeker geen verlichting met zich heeft gebracht, heeft haar economische rol vervuld. Zij heeft niet bijgedragen tot de stijging van de rentevoeten.

* * *

Het voorstel om de stemming over het ontwerp te verdagen totdat de Regering haar bedoelingen in verband met de aanpassing van het statuut van de N. M. K. N. te kennen heeft gegeven, wordt verworpen met 8 tegen 5 stemmen.

De artikelen en het ontwerp in zijn geheel worden aangenomen met 7 tegen 5 stemmen en 1 onthouding.

De Verslaggever,

J. POSSON.

De Voorzitter,

J.-J. MERLOT.

tlement's agreement » entre la Commission bancaire et les sociétés financières, principales actionnaires de deux grandes banques de dépôts. (Les modalités en ont été décrites dans les rapports annuels de cette Commission). Toutefois, la Commission De Voghel pourrait être invitée d'approfondir ses travaux sur ce point.

— dans les circonstances actuelles, il serait inopportun d'ajourner le vote du projet, celui-ci pouvant jouer un rôle important dans le financement de l'expansion économique.

— pour le surplus, répondant à la question d'un membre relative au caractère opportun de la modification des coefficients bancaires en 1964, le Ministre précise que cette réforme, qui n'a certainement pas facilité la trésorerie de l'Etat, a rempli son rôle économique. Elle n'a pas contribué à la hausse des taux d'intérêts.

* * *

La proposition tendant à ajourner le vote du projet jusqu'au moment où le Gouvernement aura fait connaître ses intentions en ce qui concerne l'aménagement du statut de la S. N. C. I. a été rejetée par 8 voix contre 5.

Les articles et l'ensemble du projet ont été adoptés par 7 voix contre 5 et 1 abstention.

Le Rapporteur,

J. POSSON.

Le Président,

J.-J. MERLOT.